

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Januárius' 7dikén, 1825.

Orosz Birodalom.

Egy Bécsi Ujság Politikai Általnézést adván-ki a' mult Novemberről, illy rövid és fontos tartózkodásban adja elé Pétersburgnak azon hónapban történt szerencsétlenségét: —,

„Pétersburgot 121 esztendőltől, úgy mint azólia, hogy ő van, nem érte olly nagy szerencsétlenség, mint most Nov. 19-én. Alig obozhatott vala, egy kemény földrengés illy nagy pusztulást. Az eleintén csak hozzávetve 200 millió Rubelekre tétetett kárvallás, a' szorosabb megvizsgálás után is nem levelesebbnek ha nem többnek fog találtatni. Pétersburghban és Kronstadtban már 11,000 holt emberlesetet találtak meg; a' nem-találtatók' száma még több. Úgy vélekednek a' Statistikusok, hogy 1812-tőlben Moskaúnak elége a' Birodalman nem ejtett olly nagy sebet, mint ez a' Pétersburgi áradás, mint hogy akkor az ellenség Moskau felé kezdvén közelgetni, onnét a' telvehető vagyont előre elhordbatták, Pétersburghban pedig nem így történt a' dolog, kiváliképpen azért, hogy ide igen sok kereskedő pertékát szoktak a' télnek elérkezése előtt össze hordani, hogy osztán télen által a' szán-út' segedelmével ezen nagy birodalomnak minden tartományaiha széllyel hordják. Ezeket most nagyobbadon mind a' Pétersburgi magazinumokban lepte-meg és tette semmivé a' víz.

Frantzia Ország.

A' Monitör így irt Dec. 21-dik napján: Harmincezer könyörgő levelek érkez-

tek-bé Király Ó Felségehez az Udvari kassából való segítettés végett. Már 300 ujj penzionáltatottak vagynak ezen kassára irattatva, azon 200-zakon kívül, melyeket a' Király a' maga neve' napjának alkalmatosságával kiosztott. Az Austerliczi és Wagrami katonák eránt is megbizonyította a' Király a' maga nagy lelkűségét, a' midőn 25,000 Frankokat rendelt a' végre, hogy ezen vitézek' özvegyiségre maradt szegény feleségeiknek számokra az ispotályokban lakás és élelem béreltessék-ki. A' Vendei Cathelineau is csendesesen nyughatik már most három testvér öccsével együtt a' maga sírjában, minekutánna Király Ó Felsége az ő hátramaradt familiájójának esztendőnként 8000 Frankokat rendelt költségül. A' Quiberoni mártyrokról is kegyelmesen megemlékezett Ó Felsége, 10,000 Frankokat rendelvén-ki, hogy emlékeztető oszlop emeltessék számokra.

Még néhány megjegyzések a' Trappista Barátokrol és Barát-aszszonyokról: —,

„Az illy vétkek, mint p. o. ha valamelyik Trappista a' szomszédjához szoll, ha familiai dologba vagy levelkezésbe avatkozik, vagy az elsőkést megpróbálja 's több éfélek, sokkal keményebben büntetnek. Az ilyeneknek testi kemény megfenyítettés szokott lenni a' következésé.

„A' templomban Cucullába öltözködve négy sorban ülnek mozdulás nélkül és földre-vetett szemekkel. Az énekléssek együgyü, nem mesterséges, telyes hangú: a'

hosszas szokás miatt erős, kemény tak-
tusú, és épületes.

„Mikor ezen Apátursági épületből a'
revolúció miatt el kellett széllednie, Fel-
szentelt tagot 54-gyet, Novitziust (Fratert)
57-tet találtak benne.

„Hogy valaki ezen Szerzetbe felvéte-
tődjék, nem elmulaszthatatlan feltétel,
hogy a' Klastromnak valami adományt
(dotem) vigyen; de ha viszen, elveszik.

„Három féle módon lehet ezen Szer-
zetesekhez beállni: Mint Felszentelt vagy
felszenteltetendő Papok; Szabad Fráterek;
Nevendékek. Eddig az elsőket irtuk-le. A'
mi a' Szabad Frátereket illeti, ezekkel
nem olly keményen bánnak; ezek mért-
ékletesebben bötölnek és dolgoznak; in-
get viselnek 's szalma zsákon alusznak;
hanem a' halgatást ezeknek is meg kell
tartani, 's a' Klastromot el nem hagy-
hatják.

„A' nevendékek már a' 6-dik eszten-
dejekben bevételnek, taníttatnak, kímél-
ve bánnak velük, tisztességesen ruháztat-
nak, 's eledelt is tisztességest kapnak; 's
mikor az az idő eljön, hogy jövődébéli
életjék' módja eránt választást tegyenek,
szabad akarajtok szerént elhatározhatják
magokat, vagy arra, hogy a' világi életre
vissza térjenek, vagy pedig, hogy a' Klas-
tromi életre, a' melly fennebb leíratott,
egészsen elszánják magokat.

„Penziós intézet is van ezen Szerzet-
tel összzecsatoltatva.

„A' Trappista Barátaszszonyok külön
épületben lagnak, kiknek számára a' leirt
Klastromtól nem messze a' Forges ne-
vű kastélyt vásárolta-meg, 's alkalmaztatta
ezen aszszonyi intézethez az Apátur. Ezen
Barátaszszonyok' reguláji mindazáltal nem
éppen olly kemények, legalább annyiban
a' mi az ő eleségeket 's egyéb efféle álla-
potjokat illeti.

„A' kertjék és temetőjök csak egy;
ez annak egy része. Egy temető-sir min-

denkor készen várja az abba záratandó ál-
dozatot. Mihelyest egygyet bezárnak azon-
nal mást nyitnak-fel. Meghalván valamelyik
Trappista, a' Kapuczákat azonnal az ábrá-
zatjára huzzák, 's mikor a' temetés' ideje
elkövetkezik, akkor a' holt testet egész ru-
házatjában egy deszkara tévén az egész
klastromi gyülekezethez szeméi előtt a'
földbe takarják.

„A' mostani Trappista-Apátur, de l'
Etrange Augustin Apátur. Az alaja tartozó
főbb férjfiú Klastromok ezek; — 1) No-
tre Dame de la Val-Sante Freyburg mel-
lett Helvétziában; ebben 200 Barátok lak-
tak a' Revolúció alatt; — 2) Notre Dame
de la Trappe (ez az, mellyet ezen Kisétá-
lás nevű írásból itt leirtunk) Montagne
mellett, 's melyben most 50—60 Barátok
taláttatnak; — 3) Belle-Fontaine a' Vendé-
ben S. Angely mellett 7 mértföldnyire; 70
tagokkal; — 4) La-meilleraire, Nantesől
3 mértföldnyire 60-tagokkal; — 5) Aigue-
Belle, a' Dauphinében, 45 tagokkal; —
6) Port de Salut, Laval mellett; — 8)
Notre Dame de Misericorde Piemontban
Asti mellett; — 9) Le Gard de Piquiny
Amiens mellett. — A' 10-dik volt Spanyol
országban S. Susanne nevezettel, Alkanicz
mellett; de ez elenyészett; ebben halt-
meg a' Chateaubriand' testvér öcse 1802-ben.

„A' Trappista Barátaszszony-klastro-
mok, ezek; — 1) Maison de Forges Mou-
tagné mellett, 50 Barátaszszonyokkal; —
Maison des Frères Jean, Lyon mellett 50
Barátaszszonyokkal; — 3) Belle Fontaine,
a' Vendében; ezt most építik; — 4) Lüt-
tich mellett egy klastrom 12 Barátaszszo-
nyokkal; — 5) Laval mellett; — 6) Angli-
ban Poolhan; ebben halt-meg a' Chateau-
briand anyja; ebben 60 Trappistaaszszo-
nyok taláttatnak; — 7) S. Branche, Sitten
mellett a' Wallisi földön; itt élt és halt is
meg Condé Princzaszszony. Még másutt is
taláttatnak itt-ott Trappista klastromok,
valami 15—20. Németországon is taláttat-

tik 2-tő, úgy mint egy Westphaliában, más a Bergi Nagy Herczagségben. Még Amerikában Canadában is találtatik egy.

A m é r i k a.

Az Északi Amerikai egyesült Státusoknál lévő Buenos-Ayresi telyesi hatalmú Minister Washingtonban, Generalis Alveár, rendelést vett a maga Ország-lószékétől, hogy mint azon Buenos-Ayresi seregek fő vezére, a mely Peru ellen ki-rendeltetett, haladék nélkül induljon útnak Felső Peru felé, a melyhez képpes ő azonnal oda is hagyta Washington-t. Ezen Generalis Alveár egygyik volt a Buenos-Ayresi revoluzionának fő Organizálói között; az után Előülölője is volt ezen Respublikának; azután per indittatott el-lene: de ő akkor onnét eltávozott, 's csak a mostani Előülölő Rodrigez adta ismét néki vissza az aktivitást, 's Montevideóból, a hol menedéket keresett volt, Követnek Washingtonba küldötte.

B r a s i l i a.

Ezen Császári Birodalom 19 tartományokból áll; az ezekben találtató lakosok száma 4,000,000-ra telik, kiknek több mint fele része Néger. Az álló armáda 25—30 ezer; a miliztiát vagy nemzeti katonaságot 50,000 emberekre lehet tenni. A Status' jövedelmét általjában vévén 3 millió f. Sterlingekre (50 millió forintokra) számlalják, hanem 1824-ben 40 millió forintokhoz közelített, A mi a Status' adosságát illeti, ennek lefizetését nagyon könnyűvé teszi az Országlószéknek az, hogy Brasilia véghetetlen kiterjedésű földet bír, melynek szüntelen való eladásából fizetheti az adosságait a nélkül, hogy a népet ujjabb meg ujjabb adófizetésekkel kellene terhelnie.

Az Anna nevű Hamburgi hajó nem régen 229 személyekből álló Európai kivándorlott sereggel érkezett-meg Brasileába, a kik ott letelepedni akarnak.

A Brasiliai Országló szék megszűnés nélkül tétet minden féle oltalmazási készülteket, hogy a Portugallusoknak minden próbatételeik ellen megfelelhessen. A Birodalomnak minden részeiből gyűjtettnek össze a fegyveres seregek a fő városhoz.

A Császár' születése napja, October' 12-dike, nagyon fényes pompával innepeltetett a fő városban Rióban. A paradén megjelent fegyveres sereg 7500 emberekből állott. Ezen innepi czerimoniák' alkalmatosságával hirdették-ki azt is, hogy Pernambúco alája bocsátotta magát a Császári Országlásnak.

Admirális Lord Cochrane, Bahiában tartozkodván abba foglalatoskodik, hogy a vezérlése alatt lévő Császári hajókat eleséggel rakassa-meg, még pedig hat hónapokra kivántató eleséggel. Sokak azt tudakozzák, hogy valyon hova céloz' és micsoda célra kivántatik néki illy hosszú időrevaló eledel? Némellyek úgy vélekednek, hogy Brasiliának északi tartományait akarja tökéletesen meghódoltatni, a hol még most is taláztatnak némienemű békételenkedők. Mások azt gondolják, hogy a Portugallusok ellen akar a tengereken valami olalkodási le's fel csavargást megpróbálni. — Bahiában egygyik foglalatossága volt az is, hogy ragadományait eladta, 's az alatta szolgáló tengeri emberek között, azt, a mi kit-kit illetett, kioszsza.

Egy későbbi tudósítás szerint már ki-evezett volt a Bahiai kikötőhelyből.

N a g y B r i t a n n i a.

A Morning-Post. nevű ujság szerint Londonban a Hayti Országlószék' számára 4 millió font (40 millió forint) költsön eránt való alkudozások voltak munkába vétetre, a melyly summa arravaló lenne, hogy azok Franciaia plántások, kik a revoluzion előtt Hayti szigetén nagy jó-

szágokat birtak, s a' revolúzió miatt a' szigeteket elhagyván, ezen jószágokat mind elvesztették, mostanában kész pénz által kielégíttessenek, mellyet a' folyó alkudozásban a' Francia Országloszék egygyik fő feltételnek kíván tartatni.

Francia Ország.

Ouvrard Úr Párisban, ki a' Spanyol Revolúziósok és Franciaák' között való háborúban a' Francia sergek' Liferánsa, vagy mint ekkor neveztek Munitizionáriusa volt, Dec. 24-dikén déltájban a' Bac nevű uczán egy Fiakerben megtaláltatván, elfogattatott, azért, hogy Seguin nevű úrnak három millió Frankokkal adós.

Brestben új módú ágyúval tett próbát Saiphins nevű úr, annak feltalálója. A' cél, melyre löttek, egy lincahajó volt. A' próbatétel telyesen megfelelt a' feltaláló' ígérétenek. Rettenetes veszedelmet okozhatnak ezen találmány által a' legkisebb hadi hajók a' legnagyobbnak, és ha ezen találmány lábra talál kapni, nagy változásnak kell a' hajóépítés' mesterségében történni.

Bécs.

Itt a' város' Jegyzőkönyve szerint a' lefolyt esztendőben 2,882 férfiu és 2,758 asszony emberek, 2,550 férfiu és 2,578 leány gyermekek haltak-meg.

Az 1825-dik esztendőben 623-mal holtak-meg kevesebben, mint 1824-ben.

Örögségi elgyengülés s elerőtlenülés miatt 858-czan, forró és rothasztó hideg-

lelésben 376-tan, Fene miatt 782-ten, Guttaütés és fojtó-hurut miatt 563-man, tüdőgyulladásban 65-tön; szorulásokban vagy dugulásokban (verhaertungen) 167-ten, vízi betegségben 1,254-gyen, hasmenésben 101-gyen, tüdőbetegségekben 1579-czen, szárazbetegségben 1242-ten, nyakgyulladásban és torok-gyékben 166-tan, himlőben 8-czan, szerencsétlen történetek miatt 116-tan, haltak-meg.

Mind ezek között 57-ten 90—10, 4-gyen 100, egy 105, ketten 108, egy 109 esztendőt értek.

A' Bécsnek minden külső és belső városaiban találtató 27 Parokhiákban 6,569 fiu, és 6,417 leány gyermekek kereszteltettek-meg. Ezekben kívül 426-tan halva születettek. A' lefolyt 1824-ben 228-czal haladta felyül a' születettiek' száma az 1825-ban születettiekét.

A' mondott számú Parokhiákban 2,257 házassági össze esküvések történtek; a' mellyek 211-gyel kevesebbek mint 1825-ban voltak.

Patika eladás.

Debreczenben a' piac' közepén egy jó-keletű Nehai Eördög István Úr arany Angyal című Patikája, hozzá tartozó, és megkívántató eszközökkel akár melly órán is, jó feltételek alatt, szabad kézből el-adatik. A' kinek vevő szándéka vagyon, frankirozott levél által bővebben tudokozódhatik helybéli Patikárius Provisor Farnik Vincze Úrnál Debreczenben ugyan az arany Angyalnál lévő Patilában.

Igazítás. — A' mult Keddi Kurir' utolsó lapján az első hasában felülről a' 13-dik sorban, az utolsó szóban, t helyett r találtatilk; olvastassék tehát, mint ha t volna, tudniillik Bars helyett Báts.